

POPRAWA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO

KSZTAŁCENIE ZAWODOWE WEDŁUG MODUŁOWYCH PROGRAMÓW NAUCZANIA

Wprowadzenie

Nadążanie za potrzebami przemysłu i usług wymusza na szkolnictwie zawodowym dokonanie zmian, polegających na kształtowaniu u uczniów określonych umiejętności. Służą temu innowacyjne programy nauczania, których struktura modułowa uwzględnia realizowanie zadań zawodowych. Aby mówić o osiągnięciach dydaktycznych w tym względzie należy dobrze zaplanować i zorganizować cały przebieg kształcenia. Na pomoc w tym zakresie mogły liczyć szkoły zakwalifikowane do projektu: „System wsparcia szkół i placówek oświatowych wdrażających modułowe programy kształcenia zawodowego”, który przygotowywał szkoły do wdrażania programów nauczania o strukturze modułowej zgodnie z nowymi kierunkami zmian w edukacji zawodowej. Dla szkół i placówek oświatowych, które w przyszłości będą wprowadzały kształcenie zawodowe w oparciu o modułowe programy nauczania KOWEziU przygotował portal obejmujący procedury wdrażania oraz udostępnia: programów nauczania o strukturze modułowej i obudowy dydaktycznej.

Wdrażanie programów nauczania o strukturze modułowej

CECHY PROGRAMÓW O STRUKTURZE MODUŁOWEJ

Modułowy system kształcenia cechuje duża elastyczność. Można go z łatwością dopasować do potrzeb rynku pracy i pracodawców. System ten cechuje także elastyczność i uniwersalność stosowania zarówno w formach szkolnym jak i pozaszkolnym oraz przydatność w samokształceniu. Modułowy program nauczania składa się z modułów (M) oraz odpowiadających im jednostek modułowych (JM). Podstawą ich wyodrębnienia są zawsze określone umiejętności, które wchodziły w skład poszczególnych kwalifikacji. Poniżej zaprezentowane zostały cechy programu modułowego.

CECHY PROGRAMU NAUCZANIA O STRUKTURZE MODUŁOWEJ
STRUKTURA PROGRAMU elastyczność, czytelna konstrukcja, możliwość wymiany M i JM
MATERIAŁ NAUCZANIA ustrukturyzowany, odpowiadający efektom kształcenia
ORGANIZACJA PROCESU KSZTAŁCENIA możliwość wykorzystania M i JM w różnych układach i formach
JAKOŚĆ KSZTAŁCENIA dokumentowanie procesu kształcenia, monitoring i ewaluacja
EFEKTY KSZTAŁCENIA hierarchiczny układ uszczegółowionych efektów

Schemat 1. Cechy programu nauczania o strukturze modułowej

PLANOWANIE I ORGANIZOWANIE DZIAŁAŃ PRACY SZKOŁY

Dużą pomocą dla szkół i placówek będzie poradnik: „Jak wdrażać modułowe programy kształcenia zawodowego – Poradnik dla dyrektora szkoły i placówki oświatowej”, w którym kadra zarządzająca znajdzie szereg informacji przydatnych do wdrażania i realizowania kształcenia modułowego

Aby przygotować szkołę do kształcenia w oparciu o modułowy program nauczania należy opracować plan działania, w którym powinny być uwzględnione następujące zadania:

1. przeprowadzenie w szkole wstępnego szkolenia na temat kształcenia modułowego i uzyskanie akceptacji rady pedagogicznej dla tej inicjatywy;
2. pobranie ze strony internetowej KOWEziU przykładowego modułowego programu nauczania dla zawodu lub opracowanie własnego programu;
3. powołanie zespołu, który opracuje koncepcję przygotowania szkoły do tej formy kształcenia;
4. ustalenie potrzeb w zakresie przygotowania szkoły – nauczycieli i bazy, ze względu na zmianę funkcji i koncepcji pracy nauczycieli, organizacji zajęć, metod nauczania;

5. przegląd dostępnego wyposażenia pracowni, liczby stanowisk dydaktycznych, możliwości korzystania z bazy innych placówek oświatowych lub zakładów pracy oraz określenie rzeczywistych potrzeb;
6. przegląd kompetencji pracującej w szkole i współpracującej z nią kadry pedagogicznej, określenie rzeczywistych potrzeb;
7. dokonanie analizy kosztów wprowadzenia nowej formy kształcenia (przed wdrożeniem, po pierwszym roku, po całym cyklu kształcenia), określenie potrzeb;
8. uzyskanie akceptacji, wsparcia właściwego organu prowadzącego i innych sojuszników szkoły;
9. uzupełnienie braków w zakresie bazy dydaktycznej i kompetencji nauczycieli;
10. podjęcie decyzji o wprowadzeniu do szkolnego zestawu programów nauczania modułowego programu nauczania dla zawodu;
11. opracowanie szkolnego planu nauczania na cały cykl kształcenia;
12. opracowanie arkusza organizacyjnego szkoły;
13. opracowanie zasad oceniania i promowania modułów/jednostek modułowych;
14. wprowadzenie zmian w statucie szkoły;
15. ustalenie sposobu zapisów w dokumentacji szkolnej i pedagogicznej.

DOKUMENTACJA PROGRAMOWA

Organizacja pracy szkoły związana z wdrażaniem modułowych programów nauczania polega na dostosowaniu dokumentów szkolnych do rozporządzeń MEN. W tym celu szkoła powinna wprowadzić korektę w:

- Statucie szkoły,
- Arkuszu organizacyjnym szkoły,
- Szkolnych planach nauczania,
- Innych dokumentach: dzienniku lekcyjnym, arkuszach ocen.

Korzyści z wdrażania programu nauczania dla zawodu o strukturze modułowej

DLA SZKOŁY	- możliwość wykorzystania modułowych programów w formach szkolnych i pozaszkolnych - możliwość aktualizacji treści kształcenia - wpływ na podniesienie wyników egzaminów zewnętrznych
DLA UCZNIÓW	- uczenie się przez działanie - atrakcyjniejsze przygotowanie do zawodu - indywidualizacja kształcenia
DLA PRACODAWCÓW	- kształtowanie postaw prozawodowych - dostosowanie treści kształcenia do potrzeb i oczekiwań rynku pracy - realizowanie zadań zawodowych zbliżonych do wykonywanych na stanowisku pracy

Podsumowanie

Wdrażanie programów nauczania o strukturze modułowej wymaga zaangażowania kadry kierowniczej i nauczycieli oraz zrozumienia i akceptacji organów prowadzących.

Istniejące regulacje prawne stwarzają możliwość wdrażania modułowych programów nauczania dla zawodu, a szkoły/placówki oświatowe, które podjęły się lub podejmą się trudu wprowadzania tego kształcenia mogą liczyć na pomoc ekspertów.

W ramach wsparcia zapraszamy do korzystania z serii poradników „Jak wdrażać modułowe programy kształcenia zawodowego” oraz bazy ekspertów, która znajduje się na portalu ksztalciemodulowe-koweziu.pl.

MARIA KACZMAREK

Więcej o projekcie „System wsparcia szkół i placówek oświatowych wdrażających modułowe programy kształcenia zawodowego” na stronie www.ksztalciemodulowe-koweziu.pl

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

